

<< Էդիթ Պրինտ>> հրատարակչություն

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Սաների իրավունքների ու ազատությունների,
պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը

Հաստատություն՝ Երևանի համար 104 մսուր-
մանկապարտեզ

Դաստիարակ՝ Լեյլի Մինասյան

Ղեկավար՝ Ավետիսյան Ժաննա

Երևան 2022թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
Սաների իրավունքների ու ազատությունների, պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը.....	4
Պարապմունքի պլան.....	13
Եզրակացություն.....	18
Գրականության ցանկ.....	19

Ներածություն

Մաների իրավունքների ու ազատությունների, պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը շատ կարևոր թեմա է և անհրաժեշտ է այդ մասին հստակ պատկերացում ունենալ: Յուրաքանչյուր մանկավարժ պետք է ծանոթ լինի սույն օրենսդրության դրույթներին, որպեսզի ոչմեկի կողմից չոտնահարվի երեխաների արժանապատվությունը: Մանկավարժները պարտավոր են քաջատեղյակ լինել թե՛ իրենց, թե՛ երեխաների իրավունքներին և պարտականություններին: Այդ օրենքի իմացությունը թույլ է տալիս ճիշտ կազմակերպել երեխաների դաստիարակությունը և կրթությունը նախադպրոցական հաստատությունում:

Հաջորդիվ ներկայացվող օրենքի դրույթների ուսումնասիրությունը մեզ կօգնի երեխայակենտրոն դաստիարակության գործում:

Սույն օրենքը, հիմնվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության եւ « Երեխայի իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի վրա, սահմանում է երեխայի իրավունքները, պետության եւ նրա համապատասխան մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների եւ քաղաքացիների պարտավորությունները՝ երեխայի իրավունքների պաշտպանության գործում:

Սաների իրավունքների ու ազատությունների, պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի գործողության շրջանակները

Հայաստանի Հանրապետությունում սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է մինչև 18 տարեկան անձանց վրա:

Հոդված 2. Երեխայի իրավունքների մասին օրենսդրությունը

Հայաստանի Հանրապետությունում երեխայի իրավունքները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, սույն օրենքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ նորմատիվ իրավական ակտերով: Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են երեխայի իրավունքները կարգավորող այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրի նորմերը:

Հոդված 3. Երեխայի իրավունքները պաշտպանող մարմինները

Երեխայի իրավունքների պաշտպանությունն իրականացնում են լիազորված համապատասխան պետական մարմինները:

Պետությունն իր համապատասխան մարմինների միջոցով համագործակցում է երեխայի իրավունքների պաշտպանությանը նպաստող քաղաքացիների միավորումների, ոչ պետական կազմակերպությունների եւ առանձին անձանց հետ:

Հոդված 4. Երեխաների իրավահավասարությունը

Երեխաներն ունեն հավասար իրավունքներ՝ անկախ իրենց եւ ծնողների կամ այլ օրինական ներկայացուցիչների (որդեգրողների, խնամակալների կամ հոգաբարձուների) ազգությունից, ռասայից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, սոցիալական ծագումից, գույքային կամ այլ դրությունից, կրթությունից, բնակության վայրից, երեխայի ծննդյան հանգամանքից, առողջական վիճակից կամ այլ հանգամանքից:

ԳԼՈՒԽ 2.

ԵՐԵԽԱՅԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐԸ

Հոդված 5. Երեխայի կյանքի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կյանքի իրավունք:

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի ապրելու եւ զարգանալու համար:

Հոդված 6. Երեխայի անվան եւ քաղաքացիության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ծննդյան պահից ունի անվան եւ քաղաքացիության իրավունք:

Երեխայի ծննդյան փաստն օրենքով սահմանված կարգով գրանցվում է քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմնի կողմից:

Երեխան քաղաքացիություն է ձեռք բերում, նրա քաղաքացիությունը դադարում է « Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 7. Երեխայի առողջության պահպանման իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի առողջության պահպանման եւ ամրապնդման իրավունք: Պետական համապատասխան մարմիններն ապահովում են առողջապահական ծառայություններից երեխայի անվճար օգտվելու հնարավորությունը, իրականացնում են երեխայի առողջության պահպանմանն ուղղված պետական նպատակային ծրագրեր:

Հոդված 8. Երեխայի անհրաժեշտ կենսապայմաններ ունենալու իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի ֆիզիկական, մտավոր եւ հոգեւոր լիարժեք զարգացման համար անհրաժեշտ կենսապայմանների իրավունք:

Երեխայի զարգացման համար անհրաժեշտ կենսապայմանների ապահովման հարցում հիմնական պատասխանատվությունը կրում է ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները:

Ծնողների կամ այլ օրինական ներկայացուցիչների կողմից երեխայի համար անհրաժեշտ կենսապայմանների ապահովման անկարողության կամ անհնարինության դեպքում պետությունը ցուցադրում է համապատասխան օգնություն:

Հոդված 9. Բռնությունից երեխայի պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի ամեն տեսակ (ֆիզիկական, հոգեկան եւ այլ) բռնությունից պաշտպանության իրավունք:

Ցանկացած անձի, այդ թվում՝ ծնողներին կամ այլ օրինական ներկայացուցիչներին, արգելվում է երեխային ենթարկել բռնության կամ նրա արժանապատվությունը նվաստացնող պատժի կամ նմանօրինակ այլ վերաբերմունքի:

Երեխայի իրավունքների եւ օրինական շահերի ոտնահարման դեպքում խախտողը պատասխանատվություն է կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմիններն իրականացնում են երեխայի պաշտպանությունը ցանկացած բռնությունից, շահագործումից, հանցավոր գործունեության մեջ ներգրավելուց, այդ թվում՝ թմրանյութերի օգտագործումից, դրանց արտադրության կամ առետրի մեջ ներգրավելուց, մուրացկանությունից, անառակությունից, մոլի խաղերից եւ նրա իրավունքների օրինական շահերի այլ ոտնահարումից:

Հոդված 10. Երեխայի մտքի, խղճի եւ դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի , խղճի եւ դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները , համոզմունքները եւ կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին եւ հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Դավանանքի, ազատության եւ համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության,

բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնությամբ մինչեւ 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

Հոդված 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի կրթություն ստանալու, իր , ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնությամբ ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսեւորման, տաղանդի, մտավոր եւ ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական եւ մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ եւ այլն:

Պետական համապատասխան մարմինները մշակում եւ իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության եւ կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պետական ուսումնական հաստատություններում մրցութային հիմունքներով անվճար բարձրագույն եւ այլ մասնագիտական կրթություն ստանալու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմիններն ապահովում են երեխայի կրթության եւ մասնագիտական պատրաստության համար անհրաժեշտ տեղեկատվության եւ նյութերի տրամադրման մատչելիություն:

Հոդված 12. Ընտանիքում ապրելու երեխայի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի ծնողներին ճանաչելու եւ նրանց հետ համատեղ ապրելու իրավունք՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այն դեպքերի, երբ դատարանի որոշմամբ ծնողներից կամ ծնողից երեխայի բաժանումը համարվում է անհրաժեշտություն՝ ելնելով երեխայի շահերից:

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմինները նպաստում են ընտանիքի վերամիավորմանը:

Հոդված 13. Երեխայի իրավունքների պաշտպանությունն ընտանիքում

Երեխայի խնամքը եւ դաստիարակությունն իրականացվում են հիմնականում ընտանիքում, որոնց պատասխանատվությունը կրում են ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ պետության կողմից լիազորված պետական մարմինները: Նրանք ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի լիարժեք զարգացման, դաստիարակության, կրթության, առողջապահության պահպանման, ընտանիքում եւ հասարակության մեջ ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստման համար:

Ընտանիքում երեխայի լիարժեք խնամքը եւ դաստիարակությունն ապահովելու նպատակով պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմիններն օգնություն են ցույց տալիս ծնողներին կամ այլ օրինական ներկայացուցիչներին՝ երեխայի բարեկեցությունն ապահովելու համար, խրախուսում են ընտանիքին աջակցող հոգեբանական, մանկավարժական խորհրդատվական ծառայությունների գործունեությունը:

Հոդված 14. Երեխայի իրավունքների եւ օրինական շահերի պաշտպանությունը ծնողների կողմից

Երեխայի իրավունքների եւ օրինական շահերի պաշտպանությունը նրա ծնողների կամ այլ օրինական ներկայացուցիչների հիմնական պարտականություններից է:

Երեխայի կողմից Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խախտման դեպքում ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 15. Ծնողների (ծնողի) հետ համատեղ չբնակվող երեխայի իրավունքը

Ծնողների (ծնողի) հետ համատեղ չբնակվող երեխան ունի նրանց (նրա) հետ անձնական կանոնավոր փոխհարաբերությունների եւ ուղղակի կապերի պահպանման իրավունք՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության ամուսնության եւ ընտանիքի օրենսգրքով սահմանված դեպքերի:

Հոդված 16. Երեխայի բնակելի տարածության իրավունքը

Բնակելի տարածության վարձակալի կամ սեփականատիրոջ ընտանիքի անդամ հանդիսացող երեխան ունի այդ վարձակալի կամ սեփականատիրոջ զբաղեցրած բնակելի տարածությունում ապրելու իրավունք՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 17. Ժառանգություն ստանալու երեխայի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա (ներառյալ որդեգրված) ծնողի մահվան , ինչպես նաև դատարանի վճռով ծնողին մեռած հայտարարելու դեպքում անկախ բնակության վայրից, ունի ժառանգություն ստանալու իրավունք՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 19. Երեխայի աշխատանքի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի իր տարիքային հնարավորություններին, առողջական վիճակին եւ ունակություններին համապատասխան մասնագիտություն ստանալու, օրենքով չարգելված աշխատանքային գործունեություն ծավալելու իրավունք:

Երեխայի հետ աշխատանքային պայմանագիր կարող է կնքվել նրա 16 տարին, բացառիկ դեպքերում՝ 15 տարին լրանալուց հետո:

Երեխան ունի աշխատանքի արտոնյալ պայմանների իրավունք, որը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Արգելվում է երեխայի կողմից ալկոհոլային խմիչքների եւ ծխախոտի վաճառքը, դրանց արտադրության եւ օգտագործման մեջ երեխայի ներգրավումը, ինչպես նաև այնպիսի աշխատանքի կատարումը, որը կարող է վնասել նրա առողջությանը, ֆիզիկական եւ մտավոր զարգացմանը, խոչընդոտել կրթություն ստանալուն:

Հոդված 20. Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի եւ ժամանացի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին եւ միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները խրախուսում են երեխայի հանգստի եւ ժամանցի կազմակերպումը՝ ստեղծելով արտադպրոցական, մանկապատանեկան, մշակութային, մարզական, հանգստի եւ առողջության ամրապնդմանն ուղղված հաստատություններ:

Երեխայի հանգստի կազմակերպման համար նախատեսված նյութատեխնիկական բազայի կրճատմանն ուղղված գործողությունները ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների կողմից համաձայնեցվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ:

Հոդված 21. Միավորումներին անդամակցելու երեխայի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի քաղաքացիների միավորումներին, այդ թվում՝ հասարակական, մանկապատանեկան կազմակերպություններին անդամակցելու, խաղաղ հավաքներին մասնակցելու իրավունք:

Հոդված 22. Երեխայի պատվի եւ արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի եւ արժանապատվության պաշտպանության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության եւ հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի եւ արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստություններում երեխայի ուսուցումը եւ դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի եւ արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը եւ ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 23. Երեխայի անվտանգության ապահովումը

Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է երեխայի անվտանգությունը: Երեխայի անօրինական տեղաշարժը (այդ թվում՝ այլ պետություններ), առեւանգումը,

առուձախն առաջացնում է պատասխանատվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ԾԱՅՐԱՀԵՂ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ

Հոդված 24. Ծնողական խնամքից զրկված երեխայի իրավունքների պաշտպանությունը

Ծնողական խնամքից զրկված երեխան ունի պետության եւ նրա համապատասխան մարմինների կողմից պաշտպանության, խնամքի, դաստիարակության եւ օգնության իրավունք: Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմիններն ապահովում են նման երեխաների խնամքը եւ դաստիարակությունը՝ որդեգրման կամ համապատասխան մանկական հիմնարկներում տեղավորելու միջոցով:

Խնամքի ձեւն ընտրելիս հաշվի են առնվում երեխայի դաստիարակության հաջորդականության ապահովումը, մայրենի լեզուն, տարիքը, սեռը եւ այլն:

Երեխայի որդեգրման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Ելնելով երեխայի, նրա օրինական ներկայացուցիչների շահերից՝ պետությունը եւ նրա հաապատասխան մարմինները երեխայի կենսապայմանների, առողջական վիճակի գնահատումը կատարում են գաղտնի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով:

Երեխան 16 տարին լրանալուց հետո ունի ինքնուրույն ապրելու իրավունք՝ բավարար կենսապայմանների, պետության եւ նրա համապատասխան մարմինների կողմից նյութական օգնության եւ որոշակի պայմանների ստեղծման դեպքում:

Հոդված 25. Երեխայի խնամքը եւ դաստիարակությունը մանկատներում եւ գիշերօթիկ հաստատություններում

Ծնողական խնամքից զրկված երեխայի խնամքը եւ դաստիարակությունն այլ ընտանիքում կազմակերպելու անհնարինության դեպքում պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմինները երեխային տեղավորում են մանկատանը կամ գիշերօթիկ հաստատությունում:

Ծնողագուրկ երեխայի անձնական հաշվին փոխանցվում է կենսաթոշակ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Երեխայի ֆիզիկական, մտավոր եւ հոգեւոր ունակությունների լիարժեք զարգացման, նրան ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստելու նպատակով մանկատներում, գիշերօթիկ հաստատություններում ստեղծվում են ընտանեկանին մոտ պայմաններ:

Պետության խնամքի տակ գտնվող ծնողագուրկ երեխայի իրավունքների եւ օրինական շահերի պաշտպանությունը, բնակտարածության տրամադրումը, սոցիալական ապահովագրումը, աշխատանքի տեղավորումը դրվում են այդ հաստատությունների ղեկավարության եւ մարզպետարանների վրա:

Հոդված 26. Հաշմանդամ, մտավոր կամ ֆիզիկական արատ ունեցող երեխայի իրավունքները

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմինները հաշմանդամ, մտավոր կամ ֆիզիկական արատ ունեցող երեխային երաշխավորում են անվճար մասնագիտացված բժշկական, արատաբանական եւ հոգեբանական օգնություն, իր հնարավորություններին համապատասխանող բազային եւ մասնագիտական կրթություն ստանալու, աշխատանքի տեղավորվելու հնարավորություն, սոցիալական վերականգնում, լիարժեք կյանք՝ նպաստելով նրա ինքնավստահության ամրապնդմանը, դյուրացնելով նրա մասնակցությունը հասարակական կյանքին: Նման երեխաները կարող են իրենց ցանկությամբ սովորել հանրակրթական դպրոցներում:

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմինները նրանց համար ստեղծում են հատուկ մանկատներ, գիշերօթիկ հաստատություններ, իրականացնում են հաշմանդամ երեխաների բուժման հետեւանքով նրանց թվաքանակը նվազեցնող սոցիալ-տնտեսական միջոցառումները, կազմակերպում հաշմանդամ երեխաների կենսագործունեության համար ահրաժեշտ տեխնիկական սարքերի արտադրությունը եւ դրանց ձեռքբերումը:

Հոդված 27. Սոցիալական ապահովության երեխայի իրավունքը

Հաշմանդամ եւ կերակրողին կորցրած երեխան ունի կենսաթոշակ ստանալու իրավունք, որ նշանակման եւ վճարման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Երեխան ունի նպաստ ստանալու իրավունք, որի նշանակման եւ վճարման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 28. Արտակարգ իրավիճակներում հայտնված երեխայի իրավունքը

Արտակարգ իրավիճակներում հայտնված երեխային պետությունը տրամադրում է անհապաղ եւ անվճար օգնություն, միջոցներ է ձեռնարկում վտանգավոր գոտուց նրան տեղափոխելու, ընտանիքի հետ վերամիավորվելու, անհրաժեշտ բժշկական օգնություն եւ սպասարկում ցուցաբերելու համար:

Պետությունը եւ նրա համապատասխան մարմիններն ապահովում են արտակարգ իրավիճակներում հայտնված երեխայի սոցիալական պաշտպանվածությունը՝ հոգալով նրա առաջնահերթ կարիքները:

Պարապմունքի պլան

Թեմա՝ Անվտանգ վարքագիծ

Տեսակը՝ Զրույց, հեքիաթի ընթերցում

Նպատակը: Բացատրել երեխաներին, որ կյանքում հաճախ կարող են առաջանալ վտանգավոր իրավիճակներ, օգնել հասկանալ դրանց հետևանքները, դաստիարակել անվտանգ վարքագիծ, զարգացնել կապակցված խոսքը, մտքերը տրամաբանված արտահայտելու կարողությունը:

Նախապատրաստական աշխատանք: Ընթերցանություն. Հեքիաթներ (Կարմիր գլխարկը, Գնդիկ բոքոնիկը, Ուլիկը կամ գայլն ու յոթ ուլերը, Քնած գեղեցկուհին և յոթ քաջերը, Գառնուկ ախպերը, Կատվի տունը և այլն):

Անհրաժեշտ նյութեր՝ տարբեր վտանգներ պատկերող, հեքիաթների՝ վտանգ պարունակող դրվագներ պատկերող նկարներ

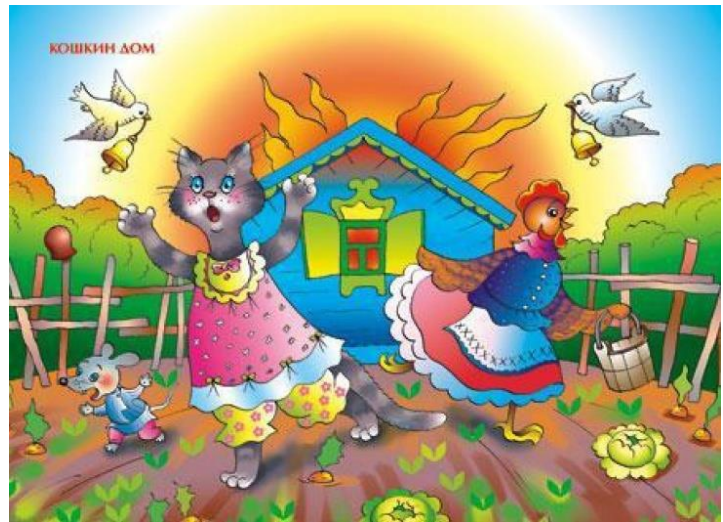
Ընթացքը

1. Երեխաների հետ զրույց՝ ք առօրյա կյանքում պատահող վտանգների մասին:(Բացատրե՛ք, որ էլեկտրական սարքերի կամ վարդակների հետ խաղալն այրվելու, վնասվելու կամ հրդեհի պատճառ կարող է լինել, փողոցի երթևեկելի մասում խաղալը կամ անթույլատրելի մասում փողոց անցնելը վթարային իրավիճակ կարող է ստեղծել, ինչի արդյունքում մարդիկ կարող են՝ կա՛մ հաշմանդամ դառնալ, կա՛մ մահանալ, սուր ծակող առարկաների և գործիքների հետ խաղալը վտանգավոր է. Անզգուշորեն կարող եք վնասվել կամ վնասել ուրիշին: Անծանոթի առաջ դուռ բացելը կամ փողոցում անծանոթի հետ տեղ գնալը, անծանոթից որևէ բան վերցնելը լի է բազմաթիվ վտանգներով):

2. Հետո ընթերցե՛ք իրենց ծանոթ հեքիաթներից կամ պատմվածքներից նմանատիպ դեպքեր և գրուցե՛ք վտանգների հետևանքների մասին:

Եզրակացություն

Պարապմունքի ընթացքում երեխաները ակտիվ մասնակցում էին, նրանք լավ հասկացան անվտանգ վարքագծի կանոնները: Դժվարացողների հետ շարունակեցի աշխատանքը օրվա երկրորդ կեսին:

<<Անվտանգ վարքագիծ>> թեմայով զրույցը կշարունակեմ՝ կրակից, էլեկտրական սարքերից զգուշանալու, բաց պատուհանից չկախվելու, մենակ կամ անձանոթի հետ վերելակ չնստելու, փողոցի բանուկ մասում չխաղալու, անձանոթ կամ կեղտոտ սնունդ չուտելու, դեղեր կուլ չտալու, ձեռքերը մաքուր պահելու, ծառը չբարձրանալու մասին պատմություններ, դեպքեր քննարկելով:

Գրականության ցանկ

1. ՀՀ Օրենքը երեխայի իրավունքների մասին
<http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=1700&lang=arm>
2. Ս. Չիբուխյան, Լ. Սարգսյան << Մայրենի լեզվի պարապմունքները մանկապարտեզի ավագ խմբում. Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ >>